

Projev V. Putina k Mnichovské zradě, k paktu Molotov-Ribentrop, k úloze Polska a Západu ve 2. světové válce

Videozáznam: <https://www.youtube.com/watch?v=x24EYL5-1Uo>

Transkript: <http://kremlin.ru/events/president/news/62376>

Vážení kolegové, moc rád vás vidím. Rád bych vás všechny ještě jednou přivítal, už v takovém „poněkud širokém“ složení, ve složení vedoucích představitelů zemí SNS. Společně jsme přijímali rozhodnutí, týkající se realizace programu, věnovanému konci Velké vlastenecké války mezi Sovětským svazem a nacistickým Německem, věnovanému vítězství Sovětského svazu v této válce. Pro nás všechny, a to chci zdůraznit a vím, že s tím všichni souhlasíte, pro nás všechny je to zvláštní den, protože naši předkové, naši otcové, naši dědové položili na oltář naší vlasti, naší tehdy společné domoviny, opravdu hodně. Mnozí z nich položili své životy. Fakticky každá rodina v bývalém Sovětském svazu tak či onak utrpěla tím, co se stalo po celém světě a v naší zemi. Opakovaně jsme o tom mluvili, jak neformálně, tak i formálně, dohodli jsme se na spolupráci v předvečer 75. výročí. Rád bych se s vámi v této souvislosti podělil o některé úvahy.

Poněkud mě překvapila, dokonce trochu ranila jedna z posledních rezolucí Evropského parlamentu z 19. září 2019 „O významu zachování historické paměti pro budoucnost Evropy“, jak se píše. My jsme se vždy spolu s vámi snažili o zaručení historické podstaty, pravdivosti historie, její otevřenosti a objektivitu. Chci ještě jednou zdůraznit, že se to týká nás všech, protože jsme do značné míry dědici bývalého Sovětského svazu. Když se mluví o SSSR, mluví se o nás.

Co se píše? Podle tohoto dokumentu takzvaný pakt Molotov – Ribbentrop, připomínám, že jde o ministry zahraničí Sovětského svazu a fašistického Německa, jak se píše dál, „rozdělil Evropu a území nezávislých států mezi dva totalitní režimy, což položilo cestu k začátku druhé světové války“. Pakt Molotova – Ribbentrop položil cestu k začátku druhé ... no možná.

Evropští poslanci navíc požadují, aby Rusko zastavilo své úsilí o zkreslování historických faktů, o propagaci teze, že skutečnými strůjci války jsou Polsko, země Pobaltí a Západ. Podle mého názoru jsme nikdy nic takového neřekli, že některá z těchto zemí je strůjcem. Kde je pravda? Rád bych se s tím vypořádal, tak jsem požádal své kolegy, aby vytáhli některé archivní dokumenty. A když jsem je začal číst, víte, zdálo se mi, že to bude zajímavé pro nás všechny, protože, opakuji, všichni jsme bývalý Sovětský svaz.

Vzniká první otázka – pořád mluvíme o paktu Molotov – Ribbentrop , opakujeme to pro naše evropské kolegy – otázka zní: byl to snad jediný dokument podepsaný jednou z evropských zemí, tehdy Sovětským svazem, s fašistickým Německem? Ukázalo se, že to tak vůbec není. Jen je, s vašim dovořením vyjmenuji.

Prohlášení o nepoužití násilí mezi Německem a Polskem. Je to ve skutečnosti tzv. pakt Pilsudski – Hitler. Podepsán v roce 1934. V podstatě je to pakt o neútočení. Pak anglo – německá námořní dohoda z roku 1935. Británie poskytla Hitlerovi možnost mít své válečné námořnictvo, což mu bylo v podstatě zakázáno nebo sníženo na minimum na základě výsledků první světové války.

Pak společná anglo – německá deklarace Chamberlaina a Hitlera podepsaná 30. září 1938, na níž se dohodli na základě iniciativy Chamberlaina. V ní se uvádí, že podepsaná Mnichovská dohoda a anglo – německá námořní dohoda symbolizují ... a tak dále a tak dále. Vytvoření právního rámce mezi oběma státy pokračovalo. To není všechno. Francouzsko – německá deklarace podepsaná 6. prosince 1938 v Paříži ministry zahraničních věcí Francie a Německa Bonnetem a Ribbentropem. Konečně smlouva mezi Litevskou republikou a Německou říší, podepsaná 22. března 1939 v Berlíně ministrem zahraničí Litvy a opět Ribbentropem, o tom, že se Klaipėdský kraj znovu spojuje s Německou říší.

A smlouva o neútočení mezi Německou říší a Lotyšskem z 7. června 1939.

Smlouva mezi Sovětským svazem a Německem tak byla poslední v řadě těch, které byly podepsány jinými evropskými zeměmi, jakkoli měly zájem na zachování míru v Evropě. Chci přitom zdůraznit, že Sovětský svaz se odhodlal k podpisu tohoto dokumentu až poté, co byly vyčerpány všechny možnosti a byly odmítnuty všechny návrhy Sovětského svazu na vytvoření společného bezpečnostního systému, antifašistické koalice, v podstatě v Evropě.

V této souvislosti vás chci požádat o několik minut, abychom se vrátili k samotnému zrodu, k začátku, což je podle mého názoru mimořádně důležité, a navrhuji začít, jak se lidově říká, ze „středu pole“, a to z výsledků první světové války, z toho, za jakých podmínek byl uzavřen v roce 1919 takzvaný Versailleský mír, Versailleská smlouva.

Pro Německo se Versailleský mír stal symbolem hluboké nespravedlnosti a národního ponížení. Fakticky šlo o oloupení Německa. Pro zajímavost uvedu některá čísla, jsou to velmi zajímavá čísla. Německo mělo zaplatit zemím Antanty (Dohody) – a Rusko vystoupilo z řad vítězů a nepodílelo se na podpisu této Versailleské smlouvy – mělo zaplatit v té době astronomickou částku – 269 miliard zlatých marek, což je zhruba ekvivalent 100 tisíc tun zlata. Pro srovnání: v říjnu 2019, a teď, zásoby zlata jsou následující: v USA 8 130 tun, v Německu 3 370 tun, v Rusku 2 250 tun. A Německo mělo tehdy vyplatit 100 tisíc tun. Při současné ceně zlata 1 464 dolarů za trojskou unci byly reparace v řádu 4.7 bilionů dolarů. Přitom německý HDP v běžných cenách roku 2018, pokud jsou správné údaje, které jsem dostal, představuje pouhé 4 biliony dolarů.

Postačí říct, že poslední splátky ve výši 70 milionů eur byly uskutečněny relativně nedávno, až 3. října 2010, Německo platilo ještě za první světovou válku právě v den 20. výročí sjednocení Spolkové republiky.

Myslím, a mnozí s tím souhlasí, včetně výzkumných pracovníků, že právě takzvaný duch Versailles vytvořil živnou půdu pro radikální a revanšistické nálady. Nacisté ve své propagandě aktivně zneužívali téma Versailles, slibovali, že zbaví Německo národní hanby, a sám Západ dal vlastníma rukama nacistům carte blanche na odvetu.

Pro zajímavost mohu říci, že autor francouzského vítězství v první světové válce maršál Ferdinand Foch, francouzský velitel, tak popsal výsledky versailleské smlouvy, ve své době vyřkl pozoruhodné proroctví, řekl, cituji: „To není mír, ale příměří na dvacet let.“ Prakticky se nemýlil, ani ne v čase. Americký prezident Woodrow Wilson varoval: „Naší největší chybou bylo dát Německu pohnutku pro pomstu jednoho dne.“ A světoznámý Winston Churchill napsal: „Ekonomické články smlouvy byly zlé a hloupé natolik, že se stávaly zjevně nesmyslnými.“

Versailleské světové uspořádání vyvolalo četné konflikty a rozpory. Mezi ty základní patří hranice nových států v Evropě určené svévolně vítězi první světové války. To znamená, že hranice byly přerozděleny. Tak byly vytvořeny podmínky pro vznik takzvané sudetské krize. To je ta část Československa, v níž kompaktně žilo německé obyvatelstvo. Zde je odkaz na sudetskou krizi a následnou tzv. mnichovskou konferenci.

V roce 1938 žilo v Československu 14 milionů lidí, z nichž 3,5 mil. tvořili etničtí Němci. 13. září 1938 tam vypukly boje a hned se objevily návrhy z Velké Británie kvůli záchraně světa jednat s Hitlerem a fakticky ho přemlouvat. Nebudu Vás nudit různými zápisy a jednáním, ale situace se dostala až k známému podpisu dohody v Mnichově.

Opakuji, že jsme z archivu vytáhli některé dokumenty. Chci vás seznámit s některými z nich. Máme takový dokument – šifrovanou zprávu sovětského velvyslance ve Francii lidovému komisaři pro zahraniční věci Litvinovovi z 25. května 1938 o důvěrném rozhovoru s francouzským ministerským předsedou Daladierem. Prostě ho přečtu, zajímavý dokument. „Francouzský ministerský předseda

Eduard Daladier se poslední dny věnoval zjišťování postoje Polska.“ Jde o postoj k Mnichovské dohodě, na základě které měly být Německu postoupeny Sudety – část československého území. „Sondáž v Polsku přinesla nejhorší výsledek“ – říká ministerský předseda Francie. „Nejen, že není možné počítat s polskou podporou, ale není záruka, že Polsko nezaútočí z týla. Navzdory polskému ujištění Daladier nevěří v loajalitu Poláků ani při přímém napadení Francie Německem. Požadoval po Polácích jasnou a jednoznačnou odpověď, s kým je v době míru i války. V tomto ohledu dal polskému velvyslanci ve Francii Lukasiwiczovi řadu přímých otázek. Zeptal se ho, zda Poláci nechají projít sovětské jednotky. Lukasiwicz odpověděl záporně. Daladier se tedy zeptal, zda pustí sovětská letadla. Lukasiwicz řekl, že Poláci po nich zahájí palbu. Když Lukasiwicz reagoval odmítavě i na otázku, zda Polsko přijde na pomoc, pokud Francie po německém útoku na Československo – a mezi Francií a Československem byla smlouva o vzájemné pomoci – pokud vyhlásí Německo Francii válku, polský představitel odpověděl, že ne. Daladier řekl, že nevidí smysl ve francouzsko – polském svazku ani v obětech, které ve jménu něho Francie přináší.“

O čem to vypovídá? O tom, že Sovětský svaz byl připraven poskytnout pomoc Československu, které se nacistické Německo chystalo oloupit. Ve smlouvě mezi Sovětským svazem a Československem ale bylo napsáno, že Sovětský svaz tak bude činit pouze v případě, že své závazky vůči Československu splní i Francie. Francie spojila svou pomoc Československu s podporou ze strany Polska. Polsko to odmítlo. Další dokument. To je dokument číslo pět, tady u mě leží, o něm jsem právě mluvil. Pojďme dál, šestý dokument.

Co tedy polské orgány moci podnikly, když si Německo začalo nárokovat část československého území? Stejně jako Německo, současně vznesli požadavky na svůj podíl na „kořisti“ při rozdělení československého území a požadovali, aby jim byla také předána určitá část Československa. Navíc byli ochotni uplatnit i sílu. Zformovali celou specializovanou vojenskou skupinu s názvem Silesia, jejíž součástí byly tři pěchotní divize, brigáda jezdeckva a další jednotky.

K dispozici je také konkrétní dokument z archivu: hlášení velitele samostatné operační skupiny Silesia pana Bortnowského o přípravě útočné operace, převzetí Tešínské oblasti a o výcviku jednotek. Polské orgány moci připravovaly a zasílaly ozbrojence na československé území k páchání sabotáží a teroristických útoků, vedly aktivní přípravy na rozdělení a okupaci Československa.

Dalším dokumentem je záznam rozhovoru německého velvyslance v Polsku pana Moltke s polským ministrem zahraničí panem Beckem. V tomto dokumentu vyjádřil polský ministr zahraničí Beck naději, dále citují: „V oblastech, které si Polsko nárokuje – on o tom otevřeně hovoří – nevzniknou rozpory s německými zájmy.“ To znamená, že dochází k rozdělení československého území.

Ihned, jak byla uzavřena Mnichovská dohoda 30. září 1938, Varšava v podstatě okopírovala nacistické metody a vyslala do Prahy ultimátum s bezpodmínečným požadavkem předat jí část území Československa – Těšínskou oblast. Francie a Británie Československo nepodpořily, což ho přimělo smířit se s tímto útliskem. Polsko spolu s Německem, které anektovalo Sudety, zahájilo 1. října 1938 přímé obsazování československého území, čímž porušilo dohodu, kterou samo dříve uzavřelo s Československem.

Dalším dokumentem je potvrzení o vrcholné, tedy konečné smlouvě o hranici mezi Polskem a Československem – jde o následující. 28. července 1920 při arbitráži Nejvyšší rady mocností Dohody Polsko a Československo uzavřely vrcholnou, takzvanou konečnou smlouvu o hranicích, na základě které byla západní část Těšínské oblasti Československa ponechána Čechům, zatímco Varšava získala východní část. Obě strany oficiálně uznaly, dokonce garantovaly, hranici vzniklou mezi nimi v tu dobu.

V Polsku si byli jistě vědomi, že bez Hitlerovy podpory by pokusy o převzetí části území Československa byly odsouzeny k nezdaru. V této souvislosti vám chci odcitovat následující velmi vypovídající dokument – záznam rozhovoru z 1. října 1938 mezi německým velvyslancem ve

Varšavě panem Moltke a Jozefem Beckem o polsko-českých vztazích a o postojích SSSR v této otázce.

Německý velvyslanec v Polsku pan Moltke podává hlášení svým nadřízeným do Berlína. Pan Beck, připomínám, ministr zahraničí Polska, totiž mimo jiné vyjádřil velkou vděčnost za loajální pojetí polských zájmů na mnichovské konferenci a také za upřímnost vztahů v době českého konfliktu. Polská vláda i veřejnost si plně cení postoje vůdce a říšského kancléře. To znamená, že reaguje s vděčností na Hitlerovy činy na konferenci v Mnichově.

Za zmínku stojí, že polští zastupitelé nebyli pozváni na mnichovskou konferenci a jejich zájmy v podstatě zastupoval Hitler. Polsko se také evidentně ujalo role štváče: zatahovalo Maďarsko do rozdělení Československa, tedy vědomě usilovalo o zatažení dalších států do porušování mezinárodního práva. To, že Německo a Polsko jednaly v souladu, bylo známo a jasno dalším evropským státům – Velké Británii i Francii.

Dále desátý dokument. Ze zprávy francouzského velvyslance v Německu André François-Ponceta francouzskému ministru zahraničí Georgesu Bonnetovi z 22. září 1938. Přečtu to, je to velmi zajímavý dokument. Dále cituji, je to zpráva francouzského velvyslance svému nadřízenému v Paříži, píše: „Jedná se o demarše, učiněné 20. září Polskem a Maďarskem na adresu vůdce, a v Londýně, které měly za cíl demonstrovat, že Varšava a Budapešť nebudou souhlasit s tím, aby byl vůči jejich etnickým menšinám začleněným do československého státu uplatněn méně příznivý režim než ten, který bude poskytnut sudetským Němcům. Byl to ekvivalent schválení,“ dál píše francouzský velvyslanec, „že ústup území obývaných německou většinou bude muset mít za následek také zřeknutí se Prahou Těšínské oblasti a 700 tisíc Maďarů na Slovensku. Tedy navrhované odtržení území by tak znamenalo rozdělení země (tj. Československa).“

To je přesně to, co říše potřebuje. Polsko a Maďarsko se připojují k Německu ve štvanici na Československo. Francie a Anglie, které se snažily o ústupky a všemožně vyhověly německým požadavkům, aby zachránily existenci českého státu, se ocitají tváří v tvář jednotné frontě tří států usilujících o rozdělení Československa.

Vedoucí představitelé říše, kteří se netajili tím, že jejich cílem je vymazat Československo z mapy Evropy, okamžitě využili polské a maďarské demarše, aby už 21. září oznámili prostřednictvím svých oficiálních tiskových orgánů, že nastala nová situace, k níž je potřeba nové řešení.

Dále. Skutečnost, že Polsko ukázalo svůj apetit ve chvíli, kdy cítilo, že se blíží čas dělení kořisti, nemůže překvapit ty, kdo věděli o úmyslech pana Becka, polského ministra zahraničí, který v poslední době projevoval stále větší opatrnost ve vztahu k Německu a byl plně informován o záměrech hitlerovských šéfů. Zejména díky systematickým kontaktům s Göringem v průběhu už několika měsíců se polský ministr zahraničí domníval, že rozdělení Československa je neodvratné, že se to stane bez války a před vypršením roku 1938. Beck se také netajil svými záměry usilovat o Těšín a také ho okupovat, bude-li třeba.

A poslední věc. Neshody mezi stranou Henleina (to je strana, v jejímž čele v Československu stál tento pán) a Čechy se staly pro říši jen záminkou a výchozím bodem. Hlavním cílem říše bylo, při štvanici na pražské vedení, aby byla zlikvidována ta bariéra, kterou představovalo Československo – spojenec Francie a Ruska ve střední Evropě v cestě německé expanzi.

Jedná se o velmi příznačnou věc. Jak tehdy velcí světoví politici hodnotili mnichovské spolčení, tu dohodu, která byla podepsána mezi Hitlerem, Velkou Británií a Francií v roce 1938? Co říkali tehdy známí lidé a lidé uznávaní ve světě i v Evropě? Dá se říci, že až na několik výjimek reagovali velmi pozitivně a optimisticky. Jen Winston Churchill vyhodnotil situaci upřímně a nazýval věci pravými jmény.

Řeknu pár slov navíc. Britský ministerský předseda po podpisu dohody v projevu u své rezidence na Downing Street, když se vrátil z Mnichova 30. září 1938, řekl: „Toto je podruhé v naší historii, kdy byl z Německa na Downing Street přivezen čestný mír. Věřím, že to je mír pro naši dobu.“

Tedy pro naši generaci.

Franklin Roosevelt, z gratulace Chamberlainovi k podpisu Mnichovské dohody 5. října 1938: „Zcela sdílím přesvědčení, že dnes je zde velká příležitost zavést nový řád, jehož základem bude spravedlnost a zákon.“

A americký velvyslanec ve Velké Británii Joseph Kennedy, otec budoucího prezidenta Johna Kennedyho, 19. října 1938 takto zhodnotil Mnichovskou dohodu mezi západními mocnostmi, demokraciemi a také mezi Německem a Itálií: „Už delší dobu si myslím, že jak pro demokracie, tak i pro diktatury, je neproduktivní a nerozumné zdůrazňovat rozdíl mezi nimi. Mohou se ziskem zaměřit své síly na řešení společných problémů tím, že změní k lepšímu vzájemné vztahy.“

A Churchill. Projev v Dolní sněmovně britského parlamentu dne 5. října 1938: „Právě jsme utrpěli úplnou a bezpodmínečnou porážku. Je konec. Československo je zlomené, všemi opouštěné, v truchlivém mlčení se ponoří do temnoty. Nastal čas podívat se pravdě do očí. Dost klamání sobě samým. Musíme reálně posoudit rozsah katastrofy, která postihla svět. Ocitli jsme se tvář v tvář nejhorší katastrofě, která postihla Británii a Francii. Utrpěli jsme porážku, aniž bychom se zapojili do války. A důsledky této porážky se ještě dlouho budou připomínat. Nemyslete si, že nebezpečí pominulo, to zdaleka není konec, je to jen začátek grandiózního vyřizování účtů. Jedná se pouze o první budíček.“ Tak tohle je hodnocení.

Takže o čem Churchill mluvil? To, co se stalo v Mnichově, že západní takzvaná demokracie prodala svého spojence, to je začátek války.

A co řekl Litvínov, náš lidový komisař pro zahraniční věci při vystoupení na plenárním zasedání Společnosti národů v září 1938. „Vyhnout se dnes válce a získat skutečnou a komplexní válku zítra, navíc za cenu uspokojení chutí nenasytných agresorů a zničení suverénních států, neznamená jednat v duchu paktu Společnosti národů.“ To znamená, že Sovětský svaz tuto událost odsuzoval.

V této souvislosti bych vás rád seznámil i s dalším velmi důležitým dokumentem, je to zajímavý dokument. Ukážu ho. Vlastně, na výstavě máme všechny dokumenty. Je velmi krátký. Je to odpověď politbyra ÚV VKS (b) (do roku 1952 Vsesovětská komunistická strana bolševiků – pozn. překladatele) na telegram zplnomocněného představitele SSSR v Československu Alexandrovského ze dne 20. září 1938 s pozitivní odpovědí celého politického vedení SSSR. Na přímou otázku prezidenta Edvarda Beneše, československého prezidenta, zda SSSR poskytne okamžitou pomoc Československu, pokud jí Francie zůstane věrná, dalo politbyro ÚV VKS (b) 20. září 1938 jednohlasně kladnou odpověď.

Navíc 23. září 1938 Sovětský svaz oficiálně oznámil Polsku, že v případě jeho invaze do Československa by byl porušen sovětsko-polský pakt o neútočení. Polský ministr zahraničí Beck nazval tento krok propagandistickou kampaní, která nemá velký význam.

Polsko navíc při úvahách o nadcházejícím obsazení Těšína udělalo vše pro to, aby zabránilo Sovětskému svazu dostát svým závazkům – poskytnout pomoc Československu. Jak si vzpomínáte, chystali se sestřelovat sovětská letadla a nehodlali nechat projít vojska na pomoc Československu. A Francie, hlavní tehdejší spojenec Čechů a Slováků, se fakticky vzdala svých záruk na ochranu celistvosti Československa.

SSSR, který zůstal sám, musel přijmout realitu, kterou západní státy vytvořily vlastníma rukama. Rozdělení Československa bylo extrémně kruté a cynické, ve skutečnosti šlo o loupež. Se všemi důvody lze tvrdit , že právě Mnichovská dohoda byla bodem obratu v dějinách, po kterém se druhá světová válka stala nevyhnutelnou.

V roce 1938 bylo ještě možné Hitlera zastavit společnou snahou evropských států. To přiznávali i západní lidé.

Opět odkaz na dokument. Jedná se o záznam rozhovorů zástupců francouzského a polského velení o vyhlídkách na válku v Evropě mezi italsko-německými a polsko-francouzskými koalicemi ze dne 17. května 1939. Na setkání s polským ministrem vojenských záležitostí náčelník francouzského

generálního štábu uvedl, že v září 1938 celková situace poskytovala mnohem více příležitosti zasáhnout proti Německu než nyní. O čem to mluvil? Že kdyby včas zareagovali, válce by se dalo předejít. A už v průběhu norimberského procesu s válečnými zločinci na otázku, zda by Německo zaútočilo na Československo v roce 1938, kdyby západní mocnosti podpořily Prahu, polní maršál Keitel odpověděl: „Ne. Z vojenského hlediska jsme nebyli dostatečně silní.“ Cílem Mnichova bylo vytlačit Rusko z Evropy, získat čas a dokončit výzbroj Německa.

Sovětský svaz se důsledně, na základě svých mezinárodních závazků, včetně dohod s Francií a Československem, snažil zabránit tragédii rozdělení Československa. Británie, Francie však raději předhodily demokratickou zemi východní Evropy nacistům k rozcupování, aby si je naklonily, uklidnily je. Nejen předhodily, ale snažily se nasměrovat nacisty na východ. Přispělo k tomu bohužel i tehdejší polské vedení. Vedoucí představitelé druhé Polské republiky všemi silami bránili vytvoření systému kolektivní bezpečnosti v Evropě za účasti SSSR.

Chci vám představit další dokument – záznam rozhovoru mezi Adolfem Hitlerem a polským ministrem zahraničí Jozefem Beckem z 5. ledna 1939. Dokument je příznačný. Je to svým způsobem ztělesnění společné politiky Německé říše a Polska v předvečer československé krize, během ní a po ní. Tento obsah má cynický charakter ve vztahu k sousedním státům, k Evropě obecně. A přímo demonstruje obrysy polsko-německé aliance jako útočné síly namířené proti Rusku.

Uvedu z něj jen pár výňatků. 13. dokument. Všechno je zde psáno malým písmem. Je to kopie dokumentu ze 17. května 1939, tak jsem požádal kolegy, aby mi z něj udělali úryvky, aby byly čitelné.

Takže citace číslo jedna. Führer říká otevřeně: „Nebylo snadné získat v Mnichově souhlas od Francouzů a Angličanů se začleněním do dohody také polských a maďarských nároků na Československo.“ To znamená, že Hitler tehdy pracoval v zájmu vedení těchto zemí. Hitler vystupoval v Mnichově v podstatě jako advokát polské vlády.

A druhý citát. Polský ministr říká, ne bez hrdosti: „Polsko nevykazuje takovou nervozitu, pokud jde o posílení své bezpečnosti, jako například Francie a nepřikládá žádný význam takzvaným bezpečnostním systémům, které po zářijové krizi (sudetské krizi) v Československu, definitivně zkrachovaly.“ Nechtějí nic vytvářet. Přímo o tom mluví polský ministr zahraničí s Hitlerem.

Skutečnost, že bezpečnostní systém je degradován, v Berlíně a ve Varšavě nikoho z vůdců, kteří přijímají rozhodnutí, nezajímá. Znepokojuje je něco jiného.

V této souvislosti třetí citát. Hitler prohlašuje, že (dále přímá řeč Adolfa Hitlera): „Za všech okolností bude mít Německo zájem na zachování silného národního Polska, zcela bez ohledu na situaci v Rusku. Ať už jde o bolševické, carské nebo jiné Rusko, Německo se k této zemi bude vždy chovat s maximální opatrností. Přítomnost silné polské armády snímá z Německa značné břemeno. Divize, které je Polsko nuceno držet na ruské hranici, zbavují Německo dodatečných vojenských výdajů.“ Celkově to vypadá na vojenské spojenectví proti Sovětskému svazu.

Dokument je, jak vidíte, naprosto upřímný a nevznikl od nuly, není to předmět nějakého taktického manévrování, ale odraz konzistentní linie směrem k polsko-německému sblížení na úkor Sovětského svazu. A v této souvislosti uvedu ještě několik dalších důkazů, i když starších, ale velmi příznačných.

Toto je úryvek z rozhovoru náměstka ministra zahraničí Polska Szembeka s Hermannem Göringem o polsko-sovětských vztazích z 5. listopadu 1937. Göring je přesvědčen, že třetí impérium, tedy třetí říše, nemůže spolupracovat nejen se Sověty, ale také s Ruskem obecně bez ohledu na režim v zemi. Göring také dodal, že Německo potřebuje silné Polsko. Dodal, že Polsku Baltské moře nestačí a že by mělo mít cestu k Černému moři.

Jak v minulosti, tak i teď straší Ruskem. Carským, sovětským nebo současným – nic se nemění. Je jedno jaké – smysl přetrvává. Není nutné do toho motat ani ideologické termíny – „bolševická“,

„ruská“, jakákoli, naše společná bývalá vlast, Sovětský svaz. Kvůli tomu se můžete dohodnout s kýmkoliv, včetně fašistického Německa, což v podstatě vidíme, a ve skutečnosti se tak děje.

A v tomto ohledu je dalším vypovídajícím dokumentem – záznam rozhovoru německého ministra zahraničí Joachima Ribbentropa s polským ministrem zahraničí Beckem ze dne 6. ledna 1939. Po druhé světové válce se v našich archivech ocitlo dost dokumentů z východní Evropy a z Německa. Joachim Ribbentrop vyjádřil postoj Německa, který (dále citát) „vychází z toho, že pokládá ukrajinskou otázku za privilegium Polska, a ve všech ohledech podporuje Polsko při projednávání této otázky, ale opět za předpokladu, že Polsko zaujme ještě zřetelnější protiruský postoj (to je citát), protože jinak bychom (nacistické Německo) mohli mít jen stěží společné zájmy. Na dotaz Ribbentropa, zda se Poláci zřekli ambiciózních záměrů maršála Pilsudského vůči Ukrajině, pan Beck prohlásil: „Poláci už byli v Kyjevě a podobné záměry jsou bezpochyby živé i dnes.“

Je pravda, že to bylo v roce 1939. Doufejme, že alespoň v tomto ohledu došlo k nějaké změně. Ale základem všeho, co jsem teď ukázal, je samozřejmě patologická rusofobie. To si mimochodem uvědomovali i v evropských metropolích. Západní spojenci Polska si to na tu dobu dobře uvědomovali.

Následující dokument tedy potvrzuje to, co jsem právě řekl. Zpráva francouzského velvyslance ve Varšavě pana Noela francouzskému ministru zahraničí Bonnetovi o rozhovorech s polskými kolegy z 31. května 1938. Francouzský velvyslanec Leon Noel tak popisuje jednoznačné projevy, které bez rozpaků vyjadřovali v průběhu setkání s ním tehdejší polští představitelé.

Cituji tedy: „Pokud Němec zůstává protivníkem, přesto je Evropanem a mužem pořádku.“ Polsko brzy zjistí, co je „Evropan a muž pořádku“. 1. září 1939 to všichni pocítí na sobě.

Dále: „Rus je pro Poláky barbar, Asiat, ničivý a demoralizující prvek, s nímž je každý kontakt nebezpečný, každý kompromis je smrtelný.“ Jako komentář lze říci, že jde o typický příklad rasismu, pohrdání „podčlověkem“, „untermenšem“, mezi něž zařadili Rusy, Bělorusy, Ukrajince, pak se v tomto seznamu ocitli i sami Poláci.

V této souvislosti samozřejmě víte, co se děje v některých evropských zemích ohledně rusofobie, antisemitismu atd. Všechno mi to něco připomíná.

Agresivní nacionalismus vždy oslepuje, vymazává jakékoli morální hranice. Ti, co na to vsadili, se nezastaví před ničím, ale nakonec je to dostane, a tak to bylo několikrát.

V tomto ohledu je potvrzením této teze další dokument – zpráva polského velvyslance v Německu Jozefa Lipski ministru zahraničí Jozefu Beckovi z 20. září 1938. Považuji za nutné Vám ji přečíst. On měl rozhovor s Hitlerem a co o tom píše polský velvyslanec svému ministru zahraničí: „Později v průběhu rozhovoru německý kancléř“, tedy Hitler, „vytrvale zdůrazňoval, že Polsko je hlavním faktorem, který chrání Evropu před Ruskem“.

Z dalších vůdcových výroků vyplývalo, že ho ve shodě s Polskem, Maďarskem, a možná i Rumunskem napadla myšlenka na řešení „židovského problému“ cestou migrace do kolonií. Hitler navrhoval poslat židy z evropských zemí pro začátek do Afriky. Ale ne jen poslat – poslat je ve skutečnosti na vymření. Chápeme, co se myslí koloniemi v roce 1938. Na vymření. Je to první krok ke genocidě, k vyhlazení židovského lidu a k tomu, čemu dnes říkáme holocaust.

Co na to polský zástupce odpověděl a co napsal v této souvislosti svému ministru zahraničí, přičemž se očividně spoléhal na vzájemné porozumění a schválení? „Já – tedy polský velvyslanec v Německu – napsal – to on píše svému ministru zahraničí – pokud k tomu dojde, pokud to najde své řešení, postavíme mu – Hitlerovi – ve Varšavě krásný památník.“ Ano. Úryvek z již zmíněného rozhovoru Adolfa Hitlera s polským ministrem zahraničí Beckem 5. ledna 1939. V ní vůdce říká: „Další otázkou, v níž mají Německo a Polsko společné zájmy, je židovský problém. On, vůdce, je odhodlán vytlačit Židy z Německa. Ještě teď jim bude dovoleno vzít si s sebou část svého majetku. Přitom si s sebou určitě odvezou z Německa víc než měli, když se usadili

v této zemi. Ale čím více to budou s emigrací natahovat, tím méně majetku si budou moci vzít s sebou.“

Co to vůbec je? Co to je za lidi? Co jsou zač? A mám dojem, že to nejen nechtějí v dnešní Evropě vědět, ale že to úmyslně zamlčují, když se snaží svalovat vinu, včetně rozpoutání druhé světové války, z nacistů na komunisty.

Ano, víme, kdo byl Stalin, ano, hodnotili jsme ho. Ale myslím, že faktem zůstává, že právě fašistické Německo zaútočilo 1. září 1939 na Polsko a 22. června na Sovětský svaz.

A co je to vůbec za lidi, kteří vedou s Hitlerem takové rozhovory? Právě oni, kteří sledovali své hamižné, příliš vysoké ambice, nastrčili svůj lid, polský lid, pod německou vojenskou mašinu a navíc přispěli k tomu, že vypukla druhá světová válka. A jak jinak uvažovat poté, když vidíš takové dokumenty?

A dnes vidíme víc: znesvěcují hroby těch, kteří ve válce zvítězili, položili své životy, také v Evropě při osvobozování těchto zemí od nacismu.

Když už jsme u toho, víte, co mě napadá? Koneckonců, Stalin s tím nemá vůbec nic společného. Naši obyčejní vojáci Rudé armády, kterým byly postaveny památníky, včetně těch, kteří pocházeli z dnes zcela nezávislých států, které vznikly po rozpuštění Sovětského svazu, to jsou také vaši předkové, kterým byly postaveny památníky v Evropě. Jsou to velmi prostí lidé. Tito rudoarmějci, co jsou zač? Většinou rolníci, dělníci. A mnoho z nich trpělo v rámci stejného stalinského režimu: někomu byl vyvlastněn majetek, něčí příbuzní byli posláni do lágrů. Tito lidé zemřeli, když osvobozovali evropské země od nacismu. Nyní se jejich památníky bourají, mimo jiné proto, aby nevyplavaly na povrch informace o faktickém spolčení některých tehdejších hlav evropských zemí s Hitlerem. Nejedná se o pomstu bolševikům, ale dělají vše pro to, aby skryli své vlastní postavení.

Proč jsem řekl, že tehdejší vedení těchto zemí, včetně Polska, vrhlo vlastně svůj lid pod kola německé, nacistické válečné mašiny? Podcenili totiž skutečné pohnutky Hitlerova jednání.

Poslechněte si, co řekl na poradě u sebe v říšském kancléřství s představiteli německé armády, cituji: „Nejde o Danzig (Gdaňsk) – to je město, které chtělo Německo vrátit po první světové válce, které bylo vyhlášeno mezinárodním celkem – jde o rozšíření životního prostoru pro nás na východ a zabezpečení potravin.“ Vůbec nejde o Polsko. Šlo o to, že si potřebovali prorazit cestu pro útok na Sovětský svaz.

Sovětský svaz se snažil do poslední příležitosti využít jakékoliv šance k vytvoření protihitlerovské koalice, vyjednával s vojenskými představiteli Francie a Velké Británie, čímž se snažil zabránit vypuknutí druhé světové války, ale prakticky zůstal sám, v izolaci, a jak jsem už řekl, byl posledním ze zúčastněných států Evropy, který byl donucen podepsat s Hitlerem pakt o neútočení.

Ano, je tam tajná část o rozdělení nějakého území. Nevíme však, co je v jiných dohodách evropských zemí s Hitlerem. Protože pokud my jsme naše dokumenty odkryli, tak v západních metropolích je to všechno uloženo pod hlavičkou „tajné“. Nevíme, co tam bylo. Ale teď už to ani nemusíme vědět, protože podle faktů vidíme, že šlo o spolčení. Ve skutečnosti vidíme, že došlo k rozdělení nezávislého demokratického státu – Československa. A podílel se na tom nejen Hitler, ale i bývalé hlavy těchto států. Právě to Hitlerovi otevřelo cestu na východ, a právě to bylo příčinou vypuknutí druhé světové války.

A ještě jeden bod k tomu, jak Sovětský svaz jednal, když Německo zahájilo válku proti Polsku. Připomínám, že pokud se na západě, v okolí Lvova, skutečně ještě polská posádka bránila, je pravda, že když přišla Rudá armáda, tak složili zbraně před Rudou armádou. Mimochodem, právě to, že se tam dostaly části Rudé armády, do značné míry zachránilo životy mnoha lidí z řad místní populace, zejména židovské populace. Všichni tady vědí, že procento židovské populace v těchto oblastech bylo vysoké. Nacisté by přišli – a všechny by poslali do pecí.

A pokud jde třeba o Brest, Rudá armáda tam vstoupila až poté, co byla tato území obsazena německými jednotkami. Tam Rudá armáda vůbec s nikým nebojovala, s Poláky nebojovala. V té

době navíc polská vláda ztratila kontrolu nad zemí, kontrolu nad ozbrojenými silami, a nacházela se kdesi v oblasti rumunských hranic. Nebylo ani s kým jednat. Opakuji znovu: Brestská pevnost, která je nám všem dobře známá jako citadela na ochranu zájmů Sovětského svazu a naší společné vlasti, jedna z výrazných stránek Velké vlastenecké války, byla obsazena Rudou armádou až poté, co Němci odtud odešli. Oni si jí už vzali. A Sovětský svaz z Polska nic nebral.

A nakonec bych chtěl připomenout, jak hodnotili pamětníci tehdy výsledky vítězství nad nacismem a přínos každého z nás k tomuto vítězství počínaje rokem 1941.

Churchillův výrok: „Byl jsem rád, že jsem se dozvěděl z mnoha zdrojů o statečném boji a četných silných protiútocích, kterými ruské vojenské síly brání svou zem. Plně si cením vojenských výhod, které se vám podařilo získat tím, že jste přinutili nepřitele nasadit síly a vstoupit do bojových operací na předsunutých západních hranicích – „na předsunutých západních hranicích“ – upozorňuji na to: tehdejší britské vedení přiznalo, že to mělo nějaký vojenský smysl v boji proti nacistickému Německu, že tím byla částečně oslabena síla jeho prvotního úderu.“ Tedy byla oslabena síla prvotního úderu nacistické armády skutečností, že Rudá armáda postoupila na novou linii. Takže to mělo i vojenský význam pro Sovětský svaz – vstup na tyto nové pozice.

22. února, v předvečer oslav 27. výročí Rudé armády. Churchill píše, že Rudá armáda slaví své 27. výročí triumfem, který si vydobyl nekonečný potlesk jejích spojenců. A dále bych rád upozornil na toto, v souvislosti s usnesením, které bylo přijato nedávno našimi kolegy v Europarlamentu. „Budoucí generace uznají svůj dluh vůči Rudé armádě stejně bezvýhradně jako my, kteří jsme byli svědky těchto velkolepých úspěchů.“ Ale vidíme, jak reaguje současná generace politiků v Evropě.

A Roosevelt napsal Stalinovi také v roce 1945: „Pokračující vynikající vítězství Rudé armády spolu s rozvinutým úsilím ozbrojených sil spojených národů na jihu a na západě zajišťuje rychlé dosažení našeho společného cíle – světa žijícího v míru, založeného na vzájemném porozumění a spolupráci.“

A o něco později Truman, už nový prezident USA: „Hluboce si vážíme velkolepého přispění mocného Sovětského svazu ve věci civilizace a svobody. Prokázali jste schopnost lidu, který miluje svobodu, a vysoce statečného lidu rozdrtit zlé síly barbarství, ať jsou jakkoli silné.“

Myslím, že my s vámi rozhodně nemůžeme zapomenout a nikdy nezapomeneme na hrdinský čin našich otců. Byli bychom velmi rádi, aby i naši kolegové na Západě a zejména v Evropě to měli na paměti. Pokud nechtějí poslouchat nás, ať si poslechnou autority svých zemí, kteří chápali, co říkají, a věděli o těchto událostech z první ruky.

N. Nazarbajev: Je třeba to předat do veřejného prostoru.

V. Putin: Tady tímto jsme to už předali do veřejného prostoru. Ale chci tomu dát náležitou formu a chci napsat článek. Chci napsat článek na toto téma.

N. Nazarbajev: Systemizovat, dát tomu formu a předložit tyto historické dokumenty.

V. Putin: Přesně tak. Ale to není všechno. Víte, co navrhuji? Půjdeme na oběd, navrhuji, abychom prošli tou halou, tam jsme udělali malou výstavu těchto dokumentů. Doslova dvě minuty a všechno nám řeknou. Děkuji mnohokrát.